

PROVOCĂRI PENTRU SECTORUL FEROALIAJELOR

Cristina BUMBAC

Rezumat

Feroaliajele de bază sunt principalul ingredient pentru producerea oțelului (inclusiv a oțelului special, utilizând ferocromul și alte feroaliaje speciale). Piața feroaliajelor de bază este oarecum independentă de piețele altor materii prime, aceasta depinzând, însă, în mare măsură de piața oțelului. Deși, uneori, au loc și operațiuni speculative pe această piață, acestea nu au un impact semnificativ asupra prețurilor. Producătorii de feroaliaje sunt concentrați în țări și regiuni unde depozitele de metale (precum mangan, siliciu, crom) sunt abundente: Africa, China și America Latină. În ceea ce privește consumul, acesta este concentrat în Europa și SUA, iar mai recent și în țările BRIC. Această situație conduce adesea la conflicte, în special legate de prețuri și contractele pe termen lung. Piața spot este volatilă și dominată de intermediari. Criza atipică ce a izbucnit la finele anului 2007 nu a avut un impact semnificativ asupra prețurilor până în 2012. În contrast, anul 2013 poate fi caracterizat drept unul dificil pentru piața feroaliajelor, dacă ținem cont de prețurile scăzute și situația economică incertă la nivel mondial.

Cuvinte cheie: feroaliaje de bază, prețurile feroaliajelor, piața feroaliajelor, oțel, crom, feromangan, siliciu, feromolibden, ferovanadiu, China, India, Republica Africa de Sud.

Clasificare JEL: E02, E20, E23, E27, E30, E31, E60.

1. Caracteristici generale ale pieței feroaliajelor și perspective

Feroaliajele sunt principalul ingredient care conferă oțelului caracteristicile sale: oțel carbon obișnuit, oțel inoxidabil, austenitic etc. În funcție de feroaliajul utilizat, oțelul are o anumită destinație. Ca urmare, producția de feroaliaje este extrem de importantă pentru un material care constituie baza economiei în toate domeniile: de la construcții și infrastructură la aparatură casnică sau de înaltă tehnicitate militară. Criza care afectează economia mondială de mai bine de șase ani a condus la reducerea consumului în toate domeniile, inclusiv cel al oțelului. Industria feroaliajelor a avut de suferit consecințele acestei situații: prețurile au scăzut, multe uzine și-au diminuat producția sau chiar și-au închis porțile. Cu toate acestea - și cu provocările cu care se confruntă economia mondială în continuare - industria feroaliajelor nu numai că nu poate să dispară, dar trebuie să evolueze în sens ascendent. Pentru aceasta, producătorii de feroaliaje trebuie să ia unele măsuri mai mult sau mai puțin "convenționale", nu numai pentru a supraviețui și prospera, dar și pentru a ajuta siderurgia să facă față la rândul său evoluției viitoare a economiei la nivel global.

Zona asiatică – și mai ales China – a jucat și continuă să aibă un rol foarte important în evoluția pieței feroaliajelor. Siderurgia chineză a devenit un element major de stabilire a trendurilor la nivel mondial. Dezvoltarea industrială a Chinei din ultimii ani indică o extindere în continuare a producției de oțeluri inoxidabile, producție care ar putea ajunge la 23 milioane tone în 2015, față de o cantitate actuală de 16 - 18 milioane tone.

Producția de feroaliaje a Chinei a reflectat dezvoltarea din sectorul de oțeluri și oțeluri inoxidabile, și a ajuns acum cea mai mare din lume. După cinci ani de expansiune rapidă, capacitatea de producție pentru feroaliaje a Chinei este acum de peste 30 milioane tone anual, din care feroaliajele de bază reprezintă 75 - 85%. Dezvoltarea feroaliajelor a permis Chinei să-și satisfacă necesarul din ce în ce mai mare al propriei siderurgii, dar și să se extindă puternic pe piețele externe. Producția de feroaliaje a Chinei depinde în mare măsură de importul de minereuri, în special crom, mangan și nichel. Aprovizionarea cu aceste minereuri a "gâtuit" de multe ori producția de feroaliaje chineză, chiar dacă importurile au crescut constant.

Cu ocazia celei de-a XII-a Conferințe Asiatice pentru Feroaliaje din aprilie 2011, reprezentanții Chinei au dezvăluit unele din planurile lor de viitor, respectiv cele referitoare la cel de-al doisprezecelea plan pe cinci ani pe care l-a adoptat guvernul de la Beijing.

Astfel, industria feroaliajelor și cea a oțelului trebuie să se axeze mai mult pe produse cu valoarea adăugată mare și să îmbunătățească sistemul de cercetare și

dezvoltare astfel încât să devină mai profitabile. Oferta limitată de energie electrică și costul ridicat al materiilor prime au erodat în ultimii ani marjele de profitabilitate ale uzinelor, iar acestea trebuie să se îndrepte cu precădere spre produse superioare, cum ar fi oțelurile inoxidabile și speciale.

Uzinele producătoare de feroaliaje (mai ales pe bază de siliciu și mangan) vor fi transferate din interiorul țării către zonele de coastă pentru a fi mai aproape de uzinele siderurgice și de zonele portuare. De asemenea vor fi impuse reglementări mai severe referitoare la industriile energo-intensive, aici fiind vizate produse ca ferosiliciu, mangan electrolitic și feronichel.

Noul plan cincinal se va axa mai mult și pe energia verde și eficiența energetică. China duce lipsă de capacitatea de generare care să-i asigure necesarul de energie și intenționează să se îndrepte din ce în ce mai mult spre resursele regenerabile.

Planurile chinezilor sunt foarte optimiste și au indus un sentiment de ușurare în rândul participanților la Conferință: China a devenit deja cel mai mare poluator la nivel mondial, și, conform estimărilor unor instituții de prestigiu, în următorii cinci ani poate depăși SUA, devenind cea mai mare economie din lume. În aceste condiții, reducerea poluării și obținerea unor produse cu grad calitativ ridicat înseamnă vești bune din zona asiatică.

2. Situația actuală a sectorului de feroaliaje

Cu toate că resursele internaționale de minereu de fier și de feroaliaje sunt diverse și relativ bogate, ca materii prime pentru producția de oțel sunt dependente de impactul global al cererii pentru oțel. De la restricții la accesul de resurse de minereu, la costul ridicat al energiei electrice și până la cererea slabă din partea siderurgiei, provocările cu care se confruntă la nivel global sectorul feroaliajelor sunt multe și variate.

Analiza piețelor naționale și regionale ale acestor produse și a pieței oțelului arată tendințe diferite: o cerere mai slabă dar oricum mai bună decât era de așteptat în China; perspective latente în sud-estul Asiei; o producție ieftină, dar de multe ori grevată de datorii semnificative în Rusia; supracapacitate stagnantă în Europa; o recuperare graduală în America de Nord; și un potențial uriaș care urmează să fie exploatat în America Latină și Africa.

Cu o asemenea distribuție la nivel global, este evident că și situația feroaliajelor este dificilă, dar un lucru este cert: Asia continuă să domine cererea pentru minereu de fier (China produce la ora actuală aproape jumătate din producția mondială de oțel brut) și interdependențele din zonă (siderurgia integrată) determină o dependență pronunțată de importuri.

Cele mai mari piețe pentru feroaliaje au fost analizate de către Metal Bulletin Research, care a identificat factori diferiți și specifici pentru situația de pe fiecare piață în parte.

De exemplu, scăderea ritmului construcțiilor la nivel mondial a condus la diminuarea consumului de ferosilicomangan (și deci, și a prețurilor), dar sunt speranțe ca anul 2014 să fie ceva mai bun și ca pe termen mediu situația să se îmbunătățească destul de mult. Prețurile ferocromului au stagnat în 2013, principala cauză fiind supraoferta. Creșterea producției de oțeluri inoxidabile în China este estimată ca slabă și în viitorul apropiat, astfel încât este probabil că prețurile nu se vor îmbunătăți. Prețurile nichelului s-au situat la puțin sub 15.000 dolari/tonă, dar cererea se pare că se va îmbunătăți; acest lucru nu va conduce însă la o revenire a prețurilor feronichelului, deoarece majorarea consumului va fi contrabalansată de proiectele care vor fi finalizate în viitorul apropiat și care vor aduce mai mult metal pe piață. Situația este similară și pe piața molibdenului, unde se află în curs de finalizare o serie de proiecte care vor majora oferta pe piața globală.

3. Proiecte de producție la nivel mondial

În ciuda situației dificile de pe piața feroaliajelor din ultimii ani, există totuși o serie de producători și/sau investitori care și-au planificat noi proiecte în diverse țări, sperând într-o situație mai bună în viitor.

Tabelul 1: Proiecte pentru producția de feroaliaje la nivel mondial (selecție)

Compania	Sediul	Proiectul	Începerea proiectului
POSCO SNNC	Gwangyang, Coreea de Sud	cuptor cu arc sub-magnetic de 140 MVA pentru feronichel, majorarea capacității de la 30.000 la 54.000 tone/an	sfârșitul anului 2014
Mintal Group	China	uzină nouă pentru ferocrom, capacitate 700.000 tone/an plus 2 furnale a câte 69 MVA	2013
Afarak Group (fosta companie Ruukki)	Africa de Sud	uzină nouă pentru ferocrom, două cuptoare de câte 70 MVA, plus propria uzină de generare a electricității	studiu de fezabilitate
Assmang/Malaysia Ferroalloys	Sarawak, Malaysia	uzină nouă pentru feromangan, capacitate 169.000 tone/an	2016
CBMM	Araxa, Brazilia	extinderea producției de niobiu: faza 1 la 10.000 tone oxid de niobiu/feroniobiu/an, faza 2 la 15.000 tone/an	faza 1: 2012; faza 2: 2014

Compania	Sediul	Proiectul	Începerea proiectului
ENRC	Aktobe, Kazakhstan	extinderea topitoriei de ferocrom: 4 cuptoare noi, 440.000 tone/an	2013
Eramet	Gabon	uzină nouă cu capacitate de 65.000 tone/an de silicomangan și 20.000 tone/an mangan metal	2013 - 2014
Eramet	Maluku, Indonezia	faza 1: 35.000 tone/an de feronichel plus 1300 tone/an cobalt; faza 2: 65.000 tone/an feronichel plus 3000 tone/an cobalt	2018
Glencore Xstrata	Mpumalanga, Africa de Sud	extinderea topitoriei de ferocrom la 360.000 tone/an	2013
Outokumpu	Tornio, Finlanda	dublarea capacității de ferocrom la 530.000 tone/an, din care 2000.000 tone pentru export	2013
SAIL	Bhilai, India	uzină nouă pentru 120.000 tone/an de feromangan	-
SAIL	Chandrapur, India	un nou cuptor pentru ferocrom de 45 MVA, plus silicomangan	2015

Sursa: Data de baze a Metal Bulletin Research, publicată în Metal Bulletin, Marea Britanie, noiembrie 2013.

După cum se constată, majoritatea proiectelor se derulează în Asia: Coreea de Sud, China, Malaysia, Indonezia și India. Investițiile în producția de ferocrom sunt predominante, bazate pe prognozele optimiste pe termen lung referitoare la piața acestui feroaliaj. Dar și proiectele pentru feronichel, feromangan, feroniobiu și silicomangan sunt luate serios în considerare.

Viitorul acestor proiecte depinde de mai mulți factori, mai ales la nivel global. Cel mai interesant factor este acela că Europa oferă speranțele cele mai mari pentru viitorul pieței feroaliajelor. Eurofer – asociația siderurgiștilor din Europa – a avansat declarații foarte optimiste referitoare la viitorul regiunii. Piața oțelului este într-o formă foarte bună în Europa și își va reveni semnificativ în 2014 - 2015. Este estimată o creștere a cererii pentru oțel de circa 3% în 2014 și posibil chiar mai mare în 2015.

4. Scurtă prezentare a pieței feroaliajelor în anul 2013 și estimări pentru 2014

Prețurile ferosiliciului s-au îmbunătățit la nivel global, iar experții internaționali apreciază că trendul va continua în 2014. Acțiunile anti-dumping inițiate de SUA împotriva importurilor din Rusia și Venezuela au avut o contribuție importantă

la această evoluție, obligând consumatorii să se îndrepte spre alte surse. Cererea din partea siderurgiştilor americani este stabilă.

Oferta de ferosiliciu a Chinei este limitată, ceea ce determină siderurgiştii să ofere prețuri mai mari. Producția chineză de ferosiliciu s-a redus mai ales din cauza costurilor ridicate ale energiei electrice.

Organizația Mondială a Comerțului (OMC) a cerut Chinei să reducă sau să renunțe total la o serie de taxe de export, printre care se numără și cea pentru siliciu. OMC a argumentat că taxa percepută la export le oferă producătorilor din China un avantaj nejustificat pe piața internațională. Ca urmare, producătorii de siliciu din China au cerut guvernului să renunțe la taxa de 15% pe exportul de siliciu, taxă care este oricum ocolită în cea mai mare parte prin diverse metode de evaziune fiscală. Contrabanda contribuie substanțial la exporturile Chinei, astfel încât taxa de export practic nu avantajează pe nimeni.

La cererea exportatorilor, China a anunțat că ar putea să renunțe la taxa de export pe lingouri de siliciu, deoarece aici se pare că cei mai mulți producători legitimi se confruntă cu concurența care exportă materialul sub altă denumire, evitând astfel plata taxei de export.

În Europa cererea este bună, totuși producătorii iau în considerare din ce în ce mai mult exporturile către SUA, unde prețurile sunt ușor mai mari decât în Europa.

Feroaliajele pe bază de mangan au recuperat puțin în ceea ce privește prețurile, după ce în Europa a fost atins cel mai scăzut nivel din ultimii ani, iar în China oferta este relativ limitată.

China s-a conformat cerințelor OMC de a renunța la taxa de export pentru mangan, dar aceasta nu înseamnă neapărat că oferta de pe piață se va majora. China – pe fondul unei crize structurale a producției de energie electrică – ar putea să reducă în viitor producția de mangan (metal energo-intensiv), astfel încât această producție să-și diminueze rolul în cererea de energie.

În prezent, majoritatea produselor pe bază de mangan care părăsesc China o fac pe bază de contrabandă, astfel încât guvernul de la Beijing poate ajunge la concluzia că menținerea taxei de export este practic inutilă. Unii observatori chinezi apreciază că 90 - 95% din fulgii de mangan care părăsesc țara nu sunt supuși nici unei taxe de export. Chiar și materialul ajuns în Europa este în majoritate de contrabandă.

China a introdus în anul 2009 o taxă de export de 15% pentru minereul și concentratele de mangan, și o taxă de 20% pentru deșeurile de mangan. Nu a fost introdusă nici o taxă pentru brichetele de mangan. Retragerea taxei de export ar avea astfel ca primă consecință diminuarea (poate până la dispariție) a ofertei de brichete, deoarece nu va mai fi nici o taxă pe fulgi sau mangan bulgări.

În Sudul Chinei costurile de producție la silicomangan au crescut foarte mult în sezonul uscat, fapt ce a determinat o majorare a prețurilor și în celelalte regiuni. Și prețurile minereului de mangan au început să crească - după o perioadă destul de lungă de declin - fapt ce va majora și mai mult prețul feroaliajelor pe bază de mangan. Din cauza producției limitate, oferta de feromangan cu conținut ridicat de carbon a fost restricționată.

Piața americană a fost stabilă pe ansamblul anului 2013, cu scăderi de prețuri în trimestrul al III-lea, recuperate imediat în ultimele luni ale anului. Interesul pentru silicomangan a susținut prețurile, tendință la care a contribuit și decizia companiei Felman Production de a închide unul dintre cuptoarele sale.

Piața europeană a feromanganului a fost "nemișcată", majoritatea tranzacțiilor încheindu-se la prețurile la disponibil pentru livrări trimestriale. Nu există motive să presupunem că va interveni vreo modificare majoră pe această piață în 2014: sectorul construcțiilor este încă slab prezent în economia europeană, fapt ce diminuează consumul de silicomangan. Chiar în condițiile revenirii ușoare a construcțiilor, este puțin probabil să asistăm la creșteri mai semnificative de prețuri la feroaliaj.

Ferocromul a avut un an prost, cu prețuri de 1,25 dolari/lv (1 livră = 0,453 kg) la contractele încheiate între furnizorii sud-africani și consumatorii europeni și americani. Sectorul oțelurilor inoxidabile a avut o evoluție slabă atât în Europa cât și în China și este puțin probabil ca în celelalte regiuni să se remarce o revigorare semnificativă în viitorul apropiat. În plus, piața ferocromului - în ciuda reducerilor drastice de producție din Africa de Sud - pare să se caracterizeze în continuare prin supraofertă.

În timp ce prețurile feroaliajelor sunt caracterizate prin fluctuații în funcție de cerere, costurile de producție din Republica Africa de Sud cresc. Reprezentanții Xstrata au declarat că au crescut foarte mult costurile cu forța de muncă, cu energia electrică și cu apa, primele două având cel mai mare impact asupra majorării costurilor de producție ale ferocromului. Producătorii de feroaliaje înțeleg necesitatea ca Eskom (societatea de stat producătoare de electricitate) să-și majoreze prețurile pentru a-și putea extinde capacitățile de generare și rețeaua de transport - elemente absolut necesare Republicii Africii de Sud! - dar creșteri de prețuri de 25% timp de trei ani consecutiv sunt nesustenabile de către producătorii de feroaliaje. Transporturile pe calea ferată sunt o altă problemă cu care se confruntă sud-africani, rețeaua fiind insuficientă și, în general, întreaga logistică este complet nesatisfăcătoare. Sunt folosite pentru transport rețelele de drumuri, dar aceasta înseamnă costuri mai mari, întârzieri în ajungerea la porturile de încărcare și dificultăți mai mari pentru producători. Pentru o perioadă lungă de timp, costul foarte mic al energiei electrice a făcut din Republica Africa de Sud cel mai competitiv producător de ferocrom din lume, cu cele mai mici costuri unitare. Paritatea rand-ului sud-african comparativ cu dolarul SUA a fost un alt

avantaj pe care Republica Africa de Sud l-a pierdut: în ultimii trei ani rand-ul s-a apreciat cu 24%, fapt ce îi dezavantajează pe exportatori. În ceea ce privește costul unitar, Africa de Sud a pierdut poziția fruntașă în favoarea Kazahstanului.

Incertitudinile legate de paritatea dolar/rand și de prețul electricității sunt amplificate de posibilitatea introducerii unei taxe pe carbon. La ora actuală au loc discuții între guvernul sud-african și reprezentanții industriei referitor la o asemenea taxă. Reprezentanții Xstrata afirmă că introducerea unei taxe pe emisiile de carbon trebuie să facă parte dintr-un cadru mai larg de măsuri care să prevină încălzirea globală. Așa cum este însă ea propusă de guvern, taxa pe carbon nu se înscrie într-un program coerent de diminuare a poluării mediului. Alți producători sunt și mai fermi: taxarea emisiilor de dioxid de carbon nu ar trebui să fie acum o prioritate pentru Republica Africa de Sud, întâietate trebuind să aibă, în schimb, crearea de locuri de muncă, educația, sănătatea, construcția de locuințe și altele asemenea. Introducerea unei taxe pe carbon nu ar face altceva decât să majoreze costurile de producție ale industriilor energo-intensive și să diminueze și mai mult competitivitatea producătorilor pe piețele externe.

O altă problemă a sud-africanilor este exportul masiv de minereu de crom, care reduce oferta către producătorii interni de ferocrom. S-a pus problema introducerii unei taxe asupra acestor exporturi (la un moment dat se vorbea chiar de interzicerea acestor exporturi), dar până acum nu a fost luată nicio măsură concretă. Opiniile producătorilor de ferocrom sunt oarecum împărțite: unii consideră că minereul de crom ar trebui restricționat la export, în timp ce alții consideră că o asemenea măsură nu ar face decât să determine o creștere a extracției în zone care conțin asemenea minereuri și ar submina poziția Republicii Africa de Sud.

Din cele expuse mai sus, la nivelul Africii de Sud, este evident faptul că producătorii de ferocrom lucrează în condiții din ce în ce mai dificile, dar creșterea costurilor de producție nu este singura lor problemă. O potențială politică de naționalizare a sectorului minier este luată în discuție de către guvern (respectiv ANC). Deja Africa de Sud a pierdut prima poziție în ierarhia țărilor cu mediu minier prietenos, conform raportului anual dat publicității de către Frasers Institute, mai ales din cauza legislației incerte, a condițiilor infrastructurii și a altor elemente care țin atât de situația politică cât și de cea economică. Ca o concluzie, producătorii de ferocrom susțin că este evident că în viitor situația lor va deveni din ce în ce mai grea.

Ca urmare, producătorii de ferocrom din Republica Africa de Sud au ajuns la concluzia că trebuie să aplice mai multă disciplină în vânzările și operațiile strategice pe care le efectuează, deoarece ferocromul a continuat să se vândă pe tot timpul ultimilor doi ani la prețuri foarte mici, mai ales raportat la costurile de producție.

Cu toată vina producătorilor – necontestată de aceștia – a mai intervenit un fenomen mai degrabă psihologic decât legat de evoluția strictă a cererii: participanții de pe piața ferocromului au avut un sentiment de "depresie" referitor la evoluția feroaliajului, deși cererea s-a menținut efectiv la niveluri destul de bune. Negocierile pentru stabilirea prețurilor trimestriale s-au făcut sub presiunea unui sentiment de dezinteres atât din partea producătorilor, cât și a consumatorilor. La rândul lor, minierii din Zimbabwe au început să stocheze cantități importante de minereu de crom ca urmare a două principale motive: unul este lipsa capacităților interne de topire și prelucrare, și al doilea – poate cel mai dăunător economiei naționale – interzicerea exporturilor de către guvern începând cu luna aprilie 2011.

Feromolibdenul și oxidul de molibden au avut un an destul de bun, constituind excepția de la evoluția celorlalte feroaliaje. Au existat perioade cu prețuri mai mici, de care au profitat imediat chinezii, cumpărând masiv. Acest lucru a condus – evident – la majorarea prețurilor, mai ales în Europa. Pentru 2014 se prevăd majorări ușoare de prețuri, datorate refacerii stocurilor diminuate în 2013 și unei cereri îmbunătățite. Prețurile vor suporta însă presiunea noilor proiecte care vor intra în producție, precum și majorării probabile a producției de cupru (unde molibdenul se obține ca produs secundar).

Pe piața **ferovanadiului**, furnizorii europeni au diminuat prețurile pentru a atrage mai mulți cumpărători, în timp ce în SUA prețurile au crescut ca urmare a restrângerii balanței cerere-ofertă.

Cererea pentru ferovanadiu a fost în general slabă la nivel global (mai ales în Europa), cu excepția pieței americane, unde ferovanadiul s-a vândut cu o primă de circa 5%. Situația pare să se îmbunătățească în 2014 și este posibilă o revenire a prețurilor la niveluri mai mari chiar și în Europa.

5. India – un producător și consumator care merită atenție

Pe piața feroaliajelor, o situație specială care merită analizată este cea din **India**. Membrii Asociației Producătorilor de Feroaliaje din India (Ifapa) sunt foarte îngrijorați de estimările Fondului Monetar Internațional (FMI) referitoare la creșterea Produsului Intern Brut al țării cu numai 3,8%, comparativ cu așteptările guvernului indian de 5%. Ei au declarat că FMI are dreptate atunci când face o legătură între prețurile mărfurilor și creșterea economică din țările emergente. Prețurile ferocromului și ale feromanganului au scăzut și nu se prevăd îmbunătățiri substanțiale în viitorul apropiat. Această situație este o veste foarte proastă pentru economia Indiei: de exemplu, cererea pentru automobile s-a diminuat în perioada aprilie - septembrie 2013, iar diminuarea ritmului de creștere în construcții a avut un impact negativ puternic asupra cererii pentru oțel.

Producătorii indieni de feroaliaje sunt împovărați de o supracapacitate destul de importantă, în condițiile în care producția de oțel a Indiei a crescut cu numai 2,5%, ajungând la 77,6 milioane tone, iar cererea pentru oțel cu numai 3,3%, la 73,3 milioane tone în anul fiscal 2012 - 2013. În schimb, bazându-se pe estimări mult mai optimiste, industria feroaliajelor și-a majorat capacitatea totală la 5,15 milioane tone/an, din care 3,16 milioane tone de feroaliaje pe bază de mangan și 1,69 milioane tone de feroaliaje pe bază de crom.

Măsurile luate de producătorii de feroaliaje s-au bazat pe prezumția că cererea pentru oțel va continua să crească în ritmuri mai rapide decât PIB-ul. Cum acest lucru nu s-a întâmplat, capacitățile de producție pentru ferosilicomangan au ajuns să fie utilizate în proporție de 61%, iar cele pentru producția de feroaliaje pe bază de crom în proporție de 57%. Pe de altă parte, producătorii indieni se tem de China: aceasta a acumulat mult minereu de crom și poate obține cantități foarte mari de ferocrom pe care să le exporte, ceea ce s-ar repercuta negativ asupra producătorilor indieni.

Producătorii indieni sunt de trei tipuri. Cei care au cele mai scăzute costuri de producție sunt uzinele integrate, care dispun și de mine de crom, mangan și cărbune și de propriile facilități pentru obținerea energiei electrice. Un exemplu ar fi Tata Steel, practic cea mare companie de profil din India, care s-a decis să-și diminueze oferta în actualele condiții. Al doilea grup este format din companii care dispun fie de mine captive, fie de facilități la obținerea de electricitate, fără însă a avea acces facil la cărbune. Aceste companii au o marjă de profit mai mică. Al treilea grup este format din companii care cumpără atât minereurile cât și energia necesare producției și se află în cea mai proastă poziție, multe dintre ele fiind în pericolul de a-și închide porțile.

Profiturile producătorilor de feroaliaje sunt în scădere constantă, deoarece atât guvernul cât și producătorii de energie cresc constant tarifele. Costul energiei electrice reprezintă până la 40% din costul de producție al feroaliajelor obținute în India, în funcție de regiune. Legăturile cu minele care furnizează minereul și cărbunele necesar se fac prin intermediul unor companii de stat, care percep, de asemenea, tarife foarte mari (uneori se organizează chiar licitații pentru obținerea unei linii de transport). Situația aprovizionării cu cărbune este și mai proastă: practic acesta se importă și acesta este motivul pentru care o serie de producători de feroaliaje s-au hotărât să achiziționeze mine de cărbune în afara țării.

Cu cât consumul intern de feroaliaje scade, cu atât India ar trebui să exporte mai mult (lucru care s-a și întâmplat în ultimii ani). Dar producătorii indieni nu sunt competitivi la nivel internațional din cauza costurilor de producție ridicate, fapt ce se reflectă în valoarea fluctuantă a exporturilor.

Tabelul 2: Producția de feroaliaje a Indiei

(în mii tone)

Produsul	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009
Feromangan cu conținut ridicat de carbon	427,4	388,1	341,9	372,3
Feromangan rafinat	19,3	13,9	14,2	14,2
Silicomangan	1418,8	1193,9	1066,2	889,4
Silicomangan rafinat	59,6	48,2	49,5	46,4
Ferosiliciu	127,1	115,2	97,7	110,7
Ferocrom cu conținut ridicat de carbon	902,8	1001,6	890,9	790,1
Ferocrom rafinat	3,7	2,0	2,0	1,4
Alte feroaliaje	41,6	34,0	30,9	27,2
Total	3000,3	2796,9	2493,6	2251,7
Modificare (%)	7,27	12,6	10,74	-6,75

Notă: Anul fiscal începe la 1 aprilie.

Sursa: IPAFA, publicat în Metal Bulletin, Marea Britanie, noiembrie 2013.

Tabelul 3: Exportul de feroaliaje al Indiei

(în mii tone)

Produsul	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009
Feromangan cu conținut ridicat de carbon	144,9	86,4	48,6	101,3
Feromangan rafinat	14,2	19,8	17,9	20,2
Silicomangan	732,4	572,6	298,3	300,4
Ferosiliciu	46,4	42,0	20,1	37,2
Ferocrom cu conținut ridicat de carbon	566,6	773,7	466,2	491,7
Alte feroaliaje	28,1	60,5	11,6	9,3
Total	1532,6	1555,0	862,7	960,1
Modificare %	-1,44	80,25	-10,3	9,25
Valoare (milioane dolari)	1754,91	2270,24	880,41	1561,37
Modificare %	-22,70	157,86	-43,08	37,96

Notă: Anul fiscal începe la 1 aprilie.

Sursa: IPAFA, publicat în Metal Bulletin, Marea Britanie, noiembrie 2013.

6. Scurtă sinteză concluzivă

Din cele expuse mai sus, se pot desprinde următoarele concluzii.

1) Feroaliajele vor continua să aibă rolul lor predominant în producția de oțeluri de diferite tipuri. Prin urmare, nu se pune problema diminuării importanței sectorului în cadrul economiei globale.

2) Provocările la nivel global vor pune însă la încercare abilitatea producătorilor de feroaliaje de a face față noilor condiții economice și politice (spre exemplu, incertitudinea din Zona euro se răsfrânge și asupra cererii globale). Se impun abordări și strategii noi, mai flexibile, care nu au caracterizat până acum piața feroaliajelor. Au

început deja să fie luate unele măsuri de către cei mai avansați producători, dar este nevoie nu numai de idei, ci și de mijloace financiare puternice, pe care nu toți producătorii le au.

3) Separarea producătorilor (din țările mai puțin dezvoltate) de consumatori (din țările cele mai avansate) se va menține și în viitorul previzibil, dar au apărut și excepții cum ar fi China, India, Brazilia și – în viitorul apropiat – Rusia, țări care sunt în același timp și mari producători și mari consumatori și de evoluția cărora va depinde în viitor balanța la nivel mondial.

4) Evoluția efectivă a prețurilor feroaliajelor va depinde în continuare foarte mult de piața oțelului, aceasta depinzând la rândul său de politicile economice ale diferitelor țări și/sau zone economice (de exemplu, "primăvara din Orientul Mijlociu" a dat peste cap multe piețe), dar chiar și de fenomene naturale (de exemplu, tsunamiul din Japonia din martie 2011, care a condus la punerea în pericol a centralelor nucleare nipone și a avut influențe asupra diverselor produse și piețe). Cu toate acestea, pe baza evidențelor de pe piața feroaliajelor, considerăm că cele mai mici niveluri de prețuri au fost deja atinse în ultimii ani și că trendul din următorii ani va fi unul ascendent.

Bibliografie:

Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

Streetwise Report, Internet, colecție.

Conjunctura piețelor de mărfuri, IEM, colecție.